

СПРАВКА

Относно недопустимост поради осъждане на основания, предвидени в Наказателния кодекс

Чл. 108а. Който с цел да създаде смут и страх в населението или да заплаши, или да принуди орган на властта, представител на обществеността или представител на чужда държава или на международна организация да извърши или да пропусне нещо или да предизвика сериозно дестабилизиране или разрушаване на основни политически, конституционни, икономически или социални структури на държавата или международна организация, извърши престъпление по чл. 115, чл. 116, ал. 1, т. 1, чл. 128, чл. 142, чл. 142а, ал. 3, т. 2, чл. 143, чл. 143а, чл. 144, ал. 2, чл. 170, ал. 3, чл. 216, ал. 1 и 5, чл. 216а, ал. 2 или 3, чл. 319б - 319г, чл. 326, чл. 330, чл. 333, чл. 334, чл. 336а, чл. 337, чл. 339, чл. 340, чл. 341а, чл. 341б, чл. 341в, чл. 344, чл. 347, ал. 1, чл. 348, чл. 349, чл. 350, чл. 352, ал. 1, 2 и 3, чл. 354, чл. 356е, чл. 356з, чл. 356к, чл. 356л и чл. 356м, се наказва за тероризъм с лишаване от свобода от пет до петнадесет години, а когато е причинена смърт - с лишаване от свобода от петнадесет до тридесет години, доживотен затвор или доживотен затвор без замяна.

(2) Който по какъвто и да е начин, пряко или косвено събира или предоставя финансови или други средства, като знае или предполага, че те ще бъдат използвани изцяло или частично:

1. за извършване или приготвяне към извършване на престъпления по ал. 1, 3, 4 и ал. 6 - 8 или чл. 111;
2. от организация или група, която си поставя за цел извършване на деяние по ал. 1 или 3;
3. от лице, участвало в извършването или приготвянето на престъпления по ал. 1, 3, 4 и ал. 6 - 8 или чл. 111, се наказва с лишаване от свобода от три до дванадесет години и глоба от пет хиляди до тридесет хиляди лева.

(3) Който набира или обучава отделни лица или групи от хора с цел да участват в извършването или приготвянето към престъпление по ал. 1 или по чл. 109, или по какъвто и да е начин да спомогнат на друго лице или група лица да извършат такива деяния, се наказва с лишаване от свобода от две до десет години.

(4) Който се обучава с целта по ал. 3, се наказва с лишаване от свобода до осем години.

(5) Деецът по ал. 4 не се наказва, ако доброволно се разкрие на властта, преди да е извършено престъпление по ал. 1.

(6) Който премине през границата на страната с цел да участва в извършването или приготвянето към престъпление по ал. 1 - 4, по чл. 109, чл. 111, ал. 1, или по какъвто и да е начин да спомогне на друго лице или група лица да извършат такива деяния, включително против друга държава, се наказва с лишаване от свобода до десет години.

(7) Наказанието по ал. 6 се налага и на чужденец, който с целта по ал. 6 незаконно пребивава в страната.

(8) Наказанието по ал. 6 се налага и на онзи, който организира или подпомага пътуване с цел тероризъм на лицата по ал. 6 или 7.

(9) Предметът на престъплението по ал. 2 се отнема в полза на държавата, а ако липсва или е отчужден, присъжда се неговата равностойност.

Чл. 159а. Който набира, транспортира, укрива или приема отделни лица или групи от хора с цел да бъдат използвани за развратни действия, за принудителен труд или за просия, за отнемане на телесен орган, тъкан, клетка или телесна течност или за да бъдат държани в принудително подчинение независимо от съгласието им, се наказва с лишаване от свобода от две до осем години и глоба от три хиляди до дванадесет хиляди лева.

(2) Когато деянието по ал. 1 е извършено:

1. спрямо лице, ненавършило осемнадесет години;
2. чрез използване на принуда или чрез въвеждане на лицето в заблуждение;
3. чрез отвличане или противозаконно лишаване от свобода;
4. чрез използване състояние на зависимост;
5. чрез злоупотреба с власт;
6. чрез обещаване, даване или получаване на облаги;
7. от длъжностно лице при или по повод изпълнение на службата му,

наказанието е лишаване от свобода от три до десет години и глоба от десет хиляди до двадесет хиляди лева.

(3) Когато деянието по ал. 1 е извършено спрямо бременна жена с цел продажба на детето, наказанието е лишаване от свобода от три до петнадесет години и глоба от двадесет хиляди до петдесет хиляди лева.

Чл. 159б. (1) Който набира, транспортира, укрива или приема отделни лица или групи от хора и ги преведе през границата на страната с целта по чл. 159а, ал. 1, се наказва с лишаване от свобода от три до дванадесет години и глоба от десет хиляди до двадесет хиляди лева.

(2) Ако деянието по ал. 1 е извършено при условията на чл. 159а, ал. 2 и 3, наказанието е лишаване от свобода от пет до дванадесет години и глоба от двадесет хиляди до петдесет хиляди лева.

Чл. 159в. Който използва лице, пострадало от трафик на хора, за развратни действия, за принудителен труд или за просяка, за отнемане на телесен орган, тъкан, клетка или телесна течност или за да бъде държано в принудително подчинение независимо от съгласието му, се наказва с лишаване от свобода от три до десет години и глоба от десет хиляди до двадесет хиляди лева.

Чл. 159г. Когато деянието по чл. 159а - 159в представлява опасен рецидив или е извършено по поръчение или в изпълнение на решение на организирана престъпна група, наказанието е лишаване от свобода от пет до петнадесет години и глоба от двадесет хиляди до сто хиляди лева, като съдът може да постанови и конфискация на част или на цялото имущество на дееца.

Чл. 172. (1) Който съзнателно попречи на някого да постъпи на работа или го принуди да напусне работа поради неговата народност или етническа принадлежност, раса, цвят на кожата, религия, социален произход, сексуална ориентация, членуване или нечленуване в синдикална или друга организация, политическа партия, организация, движение или коалиция с политическа цел или поради неговите или на ближните му политически или други убеждения, се наказва с лишаване от свобода до три години или с глоба до пет хиляди лева.

(2) Длъжностно лице, което не изпълни заповед или влязло в сила решение за възстановяване на неправилно уволнен работник или служител, се наказва с лишаване от свобода до три години.

Чл. 192а. (1) Който без надлежно разрешение приеме на работа лице, ненавършило 18-годишна възраст, се наказва с лишаване от свобода до шест месеца и глоба от хиляда до три хиляди лева.

(2) Ако деянието по ал. 1 е извършено по отношение на лице, ненавършило 16-годишна възраст, наказанието е лишаване от свобода до една година и глоба от три хиляди до пет хиляди лева.

(3) Ако деянието по ал. 1 е извършено повторно, наказанието е лишаване от свобода до една година и глоба от две хиляди до пет хиляди лева, а по ал. 2 - лишаване от свобода до три години и глоба от три хиляди до осем хиляди лева.

Чл. 194. (1) Който отнеме чужда движима вещ от владението на друго лице без негово съгласие с намерение противозаконно да я присвои, се наказва за кражба с лишаване от свобода до осем години.

(2) Кражба има и тогава, когато част от вещта принадлежи на виновния.

(3) В маловажни случаи наказанието е лишаване от свобода до една година или пробация, или глоба от сто до триста лева.

Чл. 195. (1) За кражба наказанието е лишаване от свобода от една до десет години:

1. ако е извършена във време на пожар, наводнение, коработопане, катастрофа, война или друго обществено бедствие;

2. ако откраднатата вещ не е под постоянен надзор;

3. ако е извършена чрез разрушаване, повреждане или подкопаване на прегради, здраво направени за защита на лица или имот;

4. ако за извършването на кражбата е използвано моторно превозно средство, техническо средство или специален начин;

5. ако е извършена от две или повече лица, сговорили се предварително за нейното осъществяване, когато не представлява маловажен случай;

6. ако кражбата е извършена от длъжностно лице, което се е възползвало от служебното си положение;

7. в немаловажни случаи, ако е извършена повторно;

8. ако кражбата е извършена от гроб на покойник;

9. ако кражбата е извършена от лице по чл. 142, ал. 2, точки 6 и 8;

10. ако предмет на кражбата са взривни вещества, пиротехнически изделия, оръжия или боеприпаси за огнестрелни оръжия;

11. ако кражбата е с цел набавяне на средства за извършване на престъпление по чл. 108а, ал. 1, 2, 6 или 7;

12. ако предмет на кражбата е моторно превозно средство.

(2) За кражба в големи размери наказанието е лишаване от свобода от три до петнадесет години, като съдът може да постанови конфискация до една втора от имуществото на виновния.

(3) Наказанието по ал. 2 се налага и за кражба на взривни вещества, огнестрелни оръжия или боеприпаси за огнестрелни оръжия от структурните звена на Министерството на вътрешните работи, от Министерството на отбраната, от Българската армия и от структурите на подчинение на министъра на

отбраната, от Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси", от Държавна агенция "Национална сигурност", от Главна дирекция "Охрана" и Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" при Министерството на правосъдието, от Държавна агенция "Разузнаване" и Националната служба за охрана.

(4) В маловажни случаи по точки 2 и 6 на ал. 1 наказанието е лишаване от свобода до една година или пробация, или глоба от сто до триста лева.

(5) За приготвяне към кражба по ал. 1, точки 3, 4 и 12 наказанието е лишаване от свобода до три години или пробация.

Чл. 196. (1) За кражба, която представлява опасен рецидив, наказанието е:

1. в случаите на чл. 194, ал. 1 - лишаване от свобода от две до десет години;

2. в случаите на чл. 195, ал. 1 и 2 - лишаване от свобода от три до петнадесет години, а в случаите по чл. 195, ал. 3 - лишаване от свобода от пет до петнадесет години.

(2) Съдът може да постанови конфискация до една втора от имуществото на виновния.

Чл. 196а. (Нов - ДВ, бр. 89 от 1986 г., изм. - ДВ, бр. 10 от 1993 г., изм. - ДВ, бр. 75 от 2006 г., в сила от 13.10.2006 г.) За кражба в особено големи размери, представляваща особено тежък случай, наказанието е лишаване от свобода от десет до двадесет години и конфискация на цялото или на част от имуществото на виновния.

Чл. 197. Ако до приключване на съдебното следствие в първоинстанционния съд откраднатата вещ бъде върната или заместена, наказанието е:

1. в случаите на чл. 194, ал. 1 - лишаване от свобода до пет години;

2. в случаите на чл. 194, ал. 3 и 195, ал. 4 - пробация или глоба от сто до триста лева;

3. в случаите на чл. 195, ал. 1, точки 2-6 - лишаване от свобода до осем години;

4. в случаите на чл. 195, ал. 2 във връзка с чл. 194 или с чл. 195, ал. 1, точки 2 - 6 - лишаване от свобода до осем години;

5. в случаите на чл. 196а - лишаване от свобода от осем до двадесет години.

Чл. 198. (1) Който отнеме чужда движима вещ от владението на друго с намерение противозаконно да я присвои, като употреби за това сила или заплашване, се наказва за грабеж с лишаване от свобода от три до десет години.

(2) Под заплашване се разбира застрашаване с такова непосредствено деяние, което излага на тежка опасност живота, здравето, честта или имота на заплашения или на друго някое присъстващо лице.

(3) Грабеж е и всяка кражба, при която завареният на мястото на престъплението употреби сила или заплашване, за да запази владението върху откраднатата вещ.

(4) Грабеж има и когато за отнемане на вещта лицето е било приведено в безсъзнание или поставено в беззащитно състояние.

Чл. 199. (1) За грабеж на вещи:

1. в големи размери;

2. извършен от две или повече лица, сговорили се предварително да вършат кражди или грабежи;

3. придружен с тежка или със средна телесна повреда;

4. представляващ опасен рецидив;

5. извършен от лице, което действа по поръчение или в изпълнение на решение на организирана престъпна група,

наказанието е лишаване от свобода от пет до петнадесет години, като съдът може да постанови и конфискация до една втора от имуществото на виновния.

(2) За грабеж на движима вещ:

1. придружен с тежка или със средна телесна повреда, от които е последвала смърт;

2. придружен с убийство или с опит за убийство;

3. в особено големи размери, ако деецът е бил въоръжен, наказанието е лишаване от свобода от петнадесет до двадесет години, доживотен затвор или доживотен затвор без замяна. Съдът може да постанови и конфискация на цялото или на част от имуществото на виновния.

Чл. 200. За приготвяне към грабеж по чл. 198 наказанието е лишаване от свобода до две години, а по чл. 199 - лишаване от свобода до три години.

Чл. 201. (1) Длъжностно лице, което присвои чужди пари, вещи или други ценности, връчени в това му качество или поверени му да ги пази или управлява, се наказва за длъжностно присвояване с лишаване от свобода до осем години, като съдът може да постанови конфискация до една втора от имуществото на виновния и да го лиши от права по чл. 37, ал. 1, точки 6 и 7.

(2) Наказанието по ал. 1 се налага и когато деянието е извършено от чуждо длъжностно лице.

Чл. 202. (1) За длъжностно присвояване наказанието е лишаване от свобода от една до десет години:

1. ако за улесняването му е извършено и друго престъпление, за което по закон не се предвижда по-тежко наказание;

2. ако е извършено от две или повече лица, сговорили се предварително.

(2) За длъжностно присвояване наказанието е лишаване от свобода от три до петнадесет години:

1. ако е в големи размери,

2. ако представлява опасен рецидив или

3. ако присвоените средства са от фондове, принадлежащи на Европейския съюз или предоставени от Европейския съюз на българската държава.

(3) В случаите на предходните алинеи съдът лишава виновния от права по чл. 37, ал. 1, т. 6 и 7. Съдът може да постанови и конфискация по ал. 1 до една втора, а по ал. 2 - на част или на цялото имущество на виновния.

Чл. 203. (1) За длъжностно присвояване в особено големи размери, представляващо особено тежък случай, наказанието е лишаване от свобода от десет до двадесет години.

(2) Съдът постановява конфискация на цялото или на част от имуществото на виновния и го лишава от права по чл. 37, ал. 1, точки 6 и 7.

Чл. 204. В маловажни случаи на длъжностно присвояване наказанието е:

а) по чл. 201 - лишаване от свобода до една година или пробация, или глоба от сто до триста лева.

б) по чл. 202, ал. 1 - лишаване от свобода до две години или пробация.

Чл. 205. (1) Ако присвоените пари, вещи или ценности бъдат внесени или заместени до приключване на съдебното следствие в първоинстанционния съд, наказанието е:

1. в случаите на чл. 201 - лишаване от свобода до пет години;

2. в случаите на чл. 202, ал. 1 - лишаване от свобода от една до седем години;

3. в случаите на чл. 202, ал. 2 - лишаване от свобода от три до десет години;

4. в случаите на чл. 203 - лишаване от свобода от осем до двадесет години;

5. в случаите на чл. 204, буква "а" - пробация или глоба от сто до триста лева;

6. в случаите на чл. 204, буква "б" - лишаване от свобода до шест месеца или пробация.

(2) В случаите на точки 2, 3 и 4 на предходната алинея съдът постановява и лишаване от права по чл. 37, ал. 1, точки 6 и 7, като в случаите по точка 3 може да постанови конфискация до една втора от имуществото на виновния, а в случаите по точка 4 постановява конфискация на част или на цялото имущество.

Чл. 206. (1) Който противозаконно присвои чужда движима вещ, която владее или пази, се наказва за обсебване с лишаване от свобода от една до шест години.

(2) Обсебване има и когато част от вещта принадлежи на дееца, както и когато вещта принадлежи на дееца, но е обременена със залог и деецът се разпореди с нея неправомерно, без да запази правата на заложния кредитор, или когато деецът заложи чужда вещ, с което се затруднява удовлетворяването на кредитора.

(3) Ако обсебването е в големи размери или представлява опасен рецидив, наказанието е лишаване от свобода от три до десет години, като съдът лишава виновния от права по чл. 37, ал. 1, точки 6 и 7 и може да постанови конфискация на част или на цялото му имущество.

(4) За обсебване в особено големи размери, представляващо особено тежък случай, наказанието е лишаване от свобода от пет до петнадесет години, като съдът постановява и лишаване от права по чл. 37, ал. 1, точки 6 и 7 и конфискация на част или на цялото имущество на виновния.

(5) В маловажни случаи наказанието е лишаване от свобода до една година или пробация, или глоба от сто до триста лева.

(6) Ако присвоеното имущество бъде внесено или заместено до приключване на съдебното следствие в първоинстанционния съд, наказанието е:

1. по ал. 1 - лишаване от свобода до три години;

2. по ал. 3 - лишаване от свобода от две до осем години;

3. по ал. 4 - лишаване от свобода от три до дванадесет години;

4. по ал. 5 - пробация или глоба от сто до триста лева.

(7) В случаите на точка 2 на предходната алинея съдът може да постанови конфискация до една втора от имуществото на виновния и да го лиши от права по чл. 37, ал. 1, точки 6 и 7, а в случаите на точка 3 постановява конфискация на част или на цялото имущество на виновния и го лишава от права по чл. 37, ал. 1, точки 6 и 7.

Чл. 207. (1) (Изм. - ДВ, бр. 92 от 2002 г.) Който намери чужда движима вещ и в продължение на една седмица не съобщи за нея на собственика, на властта или на този, който я е загубил, се наказва с глоба от сто до триста лева.

(2) Същото наказание се налага и на този, който противозаконно присвои чужда вещ, която е попаднала у него случайно или по погрешка.

Чл. 208. (1) Който открие съкровище и в продължение на седем дни не съобщи на властта, се наказва с пробация или с глоба от петстотин до хиляда лева.

(2) Който, като търси, открие съкровище и в продължение на две седмици не съобщи на властта, се наказва с лишаване от свобода до три години или с глоба от хиляда до пет хиляди лева.

(3) Ако съкровището е в особено големи размери, наказанието е: по ал. 1 - лишаване от свобода до две години или глоба от пет хиляди до десет хиляди лева, а по ал. 2 - лишаване от свобода до пет години или глоба от пет хиляди до десет хиляди лева.

(4) Когато съкровището съдържа културна ценност или деянието по ал. 1 - 3 е извършено повторно, наказанието е: по ал. 1 - лишаване от свобода до две години и глоба до пет хиляди лева, по ал. 2 - лишаване от свобода до пет години и глоба от пет хиляди до десет хиляди лева, а по ал. 3 - лишаване от свобода от една до шест години и глоба от десет хиляди до двадесет хиляди лева.

(5) Когато деянието по ал. 2 - 4 е извършено по поръчение или в изпълнение на решение на организирана престъпна група или представлява опасен рецидив, наказанието е лишаване от свобода от две до осем години и глоба от десет хиляди до тридесет хиляди лева.

(6) Предметът на престъплението се отнема в полза на държавата, а ако липсва или е отчужден, се присъжда неговата равностойност.

Чл. 209. (1) Който с цел да набави за себе си или за друго имотна облага възбуди или поддържа у някого заблуждение и с това причини нему или другиму имотна вреда, се наказва за измама с лишаване от свобода от една до шест години.

(2) Който със същата цел използва заблуждението, неопитността или неосведомеността на някого и с това причини нему или другиму имотна вреда, се наказва с лишаване от свобода до пет години.

(3) В маловажни случаи по предходните алинеи наказанието е лишаване от свобода до една година или пробация.

Чл. 210. (1) За измама наказанието е лишаване от свобода от една до осем години:

1. ако деецът се е представил за длъжностно лице или за лице, което действа по поръка на властта;
2. ако е извършена от две или повече лица, сговорили се предварително за нейното извършване;
3. ако измамата е извършена от длъжностно лице или от пълномощник в кръга на неговата длъжност или пълномощие или от лице, което непосредствено извършва по занятие сделки с валута в наличност;
4. ако е извършена повторно в немаловажни случаи;
5. ако причинената вреда е в големи размери.

(2) В случаите на точки 4 и 5 съдът може да постанови конфискация до една втора от имуществото на виновния.

Чл. 211. Когато измамата по чл. 209, ал. 1 и 2 и по 210 е в особено големи размери, представляваща особено тежък случай или представлява опасен рецидив, наказанието е лишаване от свобода от три до десет години. Съдът може да постанови конфискация до една втора от имуществото на виновния.

Чл. 212. (1) Който чрез използване на документ с невярно съдържание или на неистински или преправен документ получи без правно основание чуждо движимо или недвижимо имущество с намерение да го присвои, се наказва с лишаване от свобода от две до осем години.

(2) Наказанието по ал. 1 се налага и на онзи, който чрез съставяне на документ с невярно съдържание или на неистински или преправен документ съзнателно даде възможност на друго физическо или юридическо лице да получи без правно основание такова имущество.

(3) Когато имуществото е от фондове, принадлежащи на Европейския съюз или предоставено от тях на българската държава, наказанието е лишаване от свобода от три до десет години.

(4) Ако имуществото по предходните алинеи е в големи размери или деянието представлява опасен рецидив, наказанието е лишаване от свобода от три до петнадесет години.

(5) За документна измама в особено големи размери, представляваща особено тежък случай, наказанието е лишаване от свобода от десет до двадесет години.

(6) В маловажни случаи по алинеи 1 и 2 наказанието е лишаване от свобода до две години или пробация.

(7) В случаите на ал. 1 съдът може да постанови конфискация до една втора от имуществото на виновния и да го лиши от права по чл. 37, ал. 1, точки 6 и 7, а в случаите на ал. 3, 4 и 5 постановява конфискация на част или на цялото имущество на виновния и го лишава от права по чл. 37, ал. 1, точки 6 и 7.

Чл. 212а. (1) Който с цел да набави за себе си или за друго облага възбуди или поддържа заблуждение у някого, като внесе, измени, изтрие или заличи компютърни данни или използва чужд електронен подпис и с това причини на него или на друго вреда, се наказва за компютърна измама с лишаване от свобода от една до шест години и глоба до шест хиляди лева.

(2) Същото наказание се налага и на този, който, без да има право, внесе, измени, изтрие или заличи компютърни данни, за да получи нещо, което не му се следва.

Чл. 212б. (1) Ако полученото имущество по чл. 212 бъде върнато или заместено до приключване на съдебното следствие в първоинстанционния съд, наказанието е:

1. по ал. 1 и 2 - лишаване от свобода до пет години;
2. по ал. 3 - лишаване от свобода от две до осем години;
3. по ал. 4 и 5 - лишаване от свобода от пет до петнадесет години;
4. по ал. 6 - пробация или глоба от сто до триста лева.

(2) В случаите по точка 2 на предходната алинея съдът може да постанови конфискация до една втора от имуществото на виновния и да го лиши от права по чл. 37, ал. 1, точки 6 и 7, а по точка 3 постановява конфискация на част или на цялото имущество на виновния и го лишава от права по чл. 37, ал. 1, точки 6 и 7.

Чл. 213. Който разруши, повреди или унищожи с измамлива цел свое осигурено имущество, се наказва с лишаване от свобода до три години и с глоба от сто до триста лева.

Чл. 213а. (1) Който с цел да принуди друго да се разпорежи с вещ или със свое право или да поеме имуществено задължение го заплаши с насилие, разгласяване на позорящи обстоятелства, увреждане на имущество или друго противозаконно действие с тежки последици за него или неговите близки, се наказва с лишаване от свобода от една до шест години и глоба от хиляда до три хиляди лева.

(2) Наказанието е лишаване от свобода от две до осем години и глоба от три хиляди до пет хиляди лева, когато деянието е:

1. придружено със заплаха за убийство или тежка телесна повреда;
2. придружено с причиняване на лека телесна повреда;
3. придружено с отнемане, унищожаване или повреждане на имущество;
4. извършено от две или повече лица;
5. извършено от лице по чл. 142, ал. 2, точки 6 и 8;
6. извършено от въоръжено лице;
7. извършено повторно в немаловажни случаи.

(3) Наказанието е лишаване от свобода от пет до петнадесет години и глоба от пет хиляди до десет хиляди лева, като съдът може да постанови конфискация до 1/2 от имуществото на дееца, когато:

1. е причинена средна или тежка телесна повреда, ако за извършеното престъпление не се предвижда налагане на по-тежко наказание;
2. са причинени значителни имуществени вреди;
3. деянието е извършено от организация или група или по поръчение на лице, организация или група;
4. деянието е придружено с взрив или палеж;
5. деянието е извършено от или с участието на длъжностно лице;
6. деянието е извършено спрямо длъжностно лице във връзка със службата му;
7. деянието представлява опасен рецидив.

(4) Наказанието е лишаване от свобода от петнадесет до двадесет години или доживотен затвор, или доживотен затвор без замяна, като съдът може да постанови конфискация на част или на цялото имущество на дееца, когато деянието е:

1. придружено с тежка или средна телесна повреда, от която е последвала смърт;
2. придружено с убийство или с опит за убийство.

Чл. 214. (1) Който с цел да набави за себе си или за друго имотна облага принуди някого чрез сила или заплашване да извърши, да пропусне или да претърпи нещо противно на волята му и с това причини нему

или другиму имотна вреда, се наказва за изнудване с лишаване от свобода от една до шест години и глоба от хиляда до три хиляди лева, като съдът може да наложи конфискация до 1/2 от имуществото на дееца.

(2) За изнудване при условията на чл. 213а, ал. 2, 3 и 4 наказанието е:

1. по ал. 2 - лишаване от свобода от две до десет години и глоба от четири хиляди до шест хиляди лева, като съдът може да постанови конфискация до 1/2 от имуществото на дееца;

2. по ал. 3 - лишаване от свобода от пет до петнадесет години, глоба от пет хиляди до десет хиляди лева и конфискация до 1/2 от имуществото на дееца;

3. по ал. 4 - лишаване от свобода от петнадесет до двадесет години, доживотен затвор или доживотен затвор без замяна и конфискация на не по-малко от 1/2 от имуществото на дееца.

(3) За изнудване наказанието е от пет до петнадесет години лишаване от свобода и глоба до петстотин лева, като съдът може да постанови конфискация до една втора част от имуществото на виновния, ако:

1. е придружено с тежка или със средна телесна повреда;

2. деянието представлява опасен рецидив.

Чл. 214а. За приготвление към престъпление по чл. 213а и 214 наказанието е лишаване от свобода от една до три години.

Чл. 215. (1) Който с цел да набави за себе си или за друго имотна облага укрива, придобие или спомогне да бъдат отчуждени чужди движими вещи, за които знае или предполага, че са придобити от друго чрез престъпление или чрез друго общественоопасно деяние, се наказва с лишаване от свобода от една до шест години, но с наказание, не по-тежко от предвиденото за самото престъпление.

(2) Наказанието е лишаване от свобода от три до десет години и глоба от пет хиляди до десет хиляди лева, ако укривателството:

1. е в големи размери;

2. е с вещи, поставени под специален режим;

3. се извършва по занаят;

4. е извършено повторно или представлява опасен рецидив.

Чл. 216. (1) Който унищожи или повреди противозаконно чужда движима или недвижима вещь, се наказва с лишаване от свобода до пет години.

(2) Който унищожи, разруши или повреди свое ипотекано или заложено имущество, се наказва с лишаване от свобода до пет години и глоба до две хиляди лева.

(3) Който, като осъществи нерегламентиран достъп до информационна система от значение за предприятие, учреждение, юридическо или физическо лице, и по този начин унищожи или повреди чуждо имущество, се наказва с лишаване от свобода от една до шест години и глоба до десет хиляди лева.

(4) В маловажни случаи наказанието е лишаване от свобода до шест месеца или глоба от сто до триста лева.

(5) Наказанието е лишаване от свобода до десет години, като съдът може да постанови и лишаване от права по чл. 37, ал. 1, т. 6 и 7, когато:

1. деянието е свързано с унищожаване или повреждане на елементи от далекосъобщителната мрежа;

2. от деянието са причинени значителни вреди или са настъпили други тежки последици;

3. деянието е извършено от лице по чл. 142, ал. 2, т. 6 и 8;

4. деянието е извършено по расистки, ксенофобски или свързани със сексуалната ориентация подбуди.

(6) Ако деянието по ал. 1, 2, 3 и 5 е извършено по непредпазливост, наказанието е лишаване от свобода до две години или глоба от сто до триста лева.

Чл. 216а. (1) Който сам или чрез друго неправомерно наруши целостта на съоръжения или обекти от електропреносна или електроразпределителна мрежа, от газотранспортна или топлопреносна система, от система за пренос на течни горива, или на водоснабдителна или канализационна система, с което създаде условия за отклоняване на електрическа енергия, природен газ, течни горива, топлинна енергия или вода, или отвеждане на отпадъчна вода, се наказва с лишаване от свобода до пет години и глоба до двадесет хиляди лева.

(2) Същото наказание се налага и на онзи, който сам или чрез друго предизвика смущения или прекъсване снабдяването с вода, електроенергия или други основни природни ресурси, от които може да възникне опасност за живота на хората.

(3) Ако деянието по ал. 1 или 2 е извършено повторно, наказанието е лишаване от свобода от една до десет години и глоба до тридесет хиляди лева.

Чл. 217. (1) Който съзнателно ошети чуждо имущество, поверено му да го управлява или пази, се наказва с лишаване от свобода до три години или с глоба от сто до триста лева.

(2) Със същото наказание се наказва представител или пълномощник, който съзнателно действа против законните интереси на представлявания.

(3) С наказанието по ал. 1 се наказва и този, който се разпореди със запорирана или заложена вещ, оставена му за пазене.

(4) Ако от горните деяния са последвали значителни или невъзстановими щети, наказанието е лишаване от свобода до пет години и глоба от сто до триста лева.

Чл. 219. (1) Длъжностно лице, което не положи достатъчно грижи за ръководенето, управлението, стопанисването или запазването на повереното му имущество или за възложената му работа и от това последва значителна повреда, унищожение или разпиляване на имуществото или други значителни щети на предприятието или на стопанството, се наказва с лишаване от свобода до шест години и глоба до пет хиляди лева.

(2) Който въпреки задълженията си не е упражнил достатъчен контрол върху работата на лица, на които е възложено управлението, разпореждането или отчитането на обществено имущество, и от това са последвали значителни щети на предприятието или на стопанството, се наказва с лишаване от свобода до шест години и глоба до пет хиляди лева.

(3) Ако деянието по предходните алинеи е извършено умишлено и не съдържа признаците на по-тежко престъпление, наказанието е лишаване от свобода от две до осем години, като съдът може да постанови лишаване от право по чл. 37, ал. 1, точка 6.

(4) За престъпление по предходните алинеи в особено големи размери, представляващо особено тежък случай, наказанието е по ал. 1 и 2 - лишаване от свобода от три до десет години, а по ал. 3 - лишаване от свобода от три до дванадесет години, като в тези случаи съдът постановява и лишаване от права по чл. 37, ал. 1, точки 6 и 7.

Чл. 220. (1) Длъжностно лице, което съзнателно сключи неизгодна сделка и от това произлезе значителна вреда за стопанството или за учреждението, предприятието или организацията, които то представлява, се наказва с лишаване от свобода от една до шест години, като съдът може да постанови лишаване от право по чл. 37, ал. 1, точка 6.

(2) В особено тежки случаи по предходната алинея наказанието е от три до десет години лишаване от свобода, като съдът постановява и лишаване от права по чл. 37, ал. 1, точки 6 и 7.

Чл. 221а. (1) Който нареди или в нарушение на своите задължения допусне да се вземе и използва за строителство и за други неземеделски нужди неотчуждена или непредадена по установения ред земеделска земя или пасища, се наказва с лишаване от свобода до три години и глоба от сто до триста лева.

(2) Който продължи, нареди или в нарушение на своите задължения допусне да бъде продължено строителството или друго неземеделско ползване върху земи по предходната алинея, след като строежът и другото ползване са били спрени от надлежните органи по установения ред, се наказва с лишаване от свобода до пет години и с глоба от сто до триста лева.

Чл. 223. Който даде неверни данни относно количеството, качеството или вида на произведеното или на извършената работа с цел да бъде получена имотна облага, която не се следва, ако това не съставлява по-тежко престъпление, се наказва с лишаване от свобода до три години или с пробация.

(2) Който за произведеното от него или за извършената работа получи възнаграждение, което не му се следва, като знае, че то е определено въз основа на такива неверни данни, ако това не съставлява по-тежко престъпление, се наказва с пробация или с глоба от сто до триста лева.

(3) Придобитото от дееца в резултат на престъпленията по предходните алинеи се връща на съответната организация.

Чл. 224. (1) Който получи дар или друга имотна облага, за да даде или загдето е дал на чужда държава, чужда организация или дружество, или на чужд гражданин сведения, от които са произлезли или могат да произлязат значителни вреди за стопанството, ако извършеното не представлява по-тежко престъпление, се наказва с лишаване от свобода до пет години и с глоба от сто до триста лева.

(2) Същото наказание се налага и на този, който е дал дара или имотната облага.

(3) Предметът на престъплението се отнема в полза на държавата.

Чл. 225. (1) Който продаде стока на цена над определената или преди да е определена или утвърдена по установения ред или получи за услуга възнаграждение, по-голямо от законно допустимото, се наказва с лишаване от свобода до две години или с глоба от сто до триста лева.

(2) Ако деянието по предходната алинея е извършено повторно и е немаловажен случай или ако получената в повече сума е значителна, наказанието е лишаване от свобода от шест месеца до три години и глоба от сто до триста лева.

(3) Който, след като е наказан за нарушение по чл. 3 от Закона за борба със спекулата, извърши същото нарушение, преди да е изтекла една година от влизане на наказателното постановление в сила, се наказва с лишаване от свобода до три години.

(4) (Отм., предишна ал. 5 - ДВ, бр. 89 от 1986 г., изм. - ДВ, бр. 103 от 2004 г., в сила от 01.01.2005 г.) Който съзнателно състави неверни сведения или представи неверни данни за определяне цена на стока или услуга и от това са последвали или са могли да последват щети за държавно учреждение или предприятие, за обществена организация или за граждани, се наказва с лишаване от свобода до една година или с пробация.

(5) В случаите, когато по предходните алинеи определи наказание лишаване от свобода, съдът може да постанови и лишаване от право по чл. 37, ал. 1, точка 6 или 7.

(6) Когато деянието по ал. 1 е извършено при обявено извънредно положение по чл. 84, т. 12 от Конституцията на Република България, наказанието е лишаване от свобода от една до три години и глоба от пет хиляди до десет хиляди лева.

Чл. 225б. (1) Който за извършена работа или оказана услуга получи имотна облага, която не му се следва, ако извършеното не съставлява по-тежко престъпление, се наказва с лишаване от свобода до две години и с глоба от сто до триста лева.

(2) Ако деянието по предходната алинея е извършено повторно или облагата е в големи размери, наказанието е лишаване от свобода до три години.

(3) В маловажни случаи по ал. 1 наказанието е глоба от сто до триста лева, налагана по административен ред.

(4) Предметът на престъплението се отнема в полза на държавата.

Чл. 225в. (1) Който, като изпълнява работа за юридическо лице или едноличен търговец, поиска или приеме дар или каквато и да е облага, която не му се следва, или приеме предложение или обещание за дар или облага, за да извърши или да не извърши действие в нарушение на задълженията си при осъществяване на търговска дейност, се наказва с лишаване от свобода до пет години или с глоба до двадесет хиляди лева.

(2) Който при осъществяване на търговска дейност предложи, обещае или даде дар или каквато и да е облага на лице, което изпълнява работа в юридическо лице или при едноличен търговец, за да извърши или да не извърши действие в нарушение на неговите задължения, се наказва с лишаване от свобода до три години или с глоба до петнадесет хиляди лева.

(3) Наказанията по предходните алинеи се налагат и когато със съгласие на лицето по ал. 1 дарът или облагата са предложени, обещани или дадени другиму.

(4) Който посредничи да се извърши някое от деянията по предходните алинеи, ако извършеното не представлява по-тежко престъпление, се наказва с лишаване от свобода до една година или глоба до пет хиляди лева.

(5) Предметът на престъплението се отнема в полза на държавата, а ако липсва или е отчужден, се присъжда неговата равностойност.

Чл. 226. Който, като използва държавна, кооперативна или друга обществена организация, развива частна стопанска дейност в нарушение на установените разпоредби и по този начин получи значителни неправомерни доходи, се наказва с лишаване от свобода до пет години и с глоба от сто до триста лева.

(2) Който развива частна стопанска дейност, като я прикрива под форма на държавна, кооперативна или друга обществена организация, се наказва с лишаване от свобода до пет години и глоба от сто до триста лева.

(3) Длъжностно лице от съответната държавна, кооперативна или друга обществена организация, което допусне да се извърши престъплението по предходните алинеи, се наказва с лишаване от свобода до три години или с пробация.

(4) При повторно извършване на престъплението по предходните алинеи или когато неправомерният доход е в големи размери, наказанието е лишаване от свобода от една до осем години.

(5) Ако неправомерният доход по предходните алинеи е в особено големи размери и случаят е особено тежък, наказанието е лишаване от свобода от три до дванадесет години.

Чл. 227. (1) Който наеме на работа едновременно пет или повече незаконно пребиваващи на територията на Република България чужденци, се наказва с лишаване от свобода до четири години и с глоба от две хиляди до двадесет хиляди лева.

(2) Наказанието по ал. 1 се налага и на лице, което наеме на работа незаконно пребиваващ на територията на Република България чужденец, за който деецът знае, че е пострадал от трафик на хора.

(3) Който наеме на работа незаконно пребиваващ на територията на Република България чужденец, ненавършил 18-годишна възраст, се наказва с лишаване от свобода до пет години и с глоба от три хиляди до тридесет хиляди лева.

(4) Който системно наема на работа един или повече незаконно пребиваващи на територията на Република България чужденци, се наказва с лишаване от свобода от една до пет години и глоба от пет хиляди до петдесет хиляди лева.

(5) Наказанието по ал. 4 се налага и на лице, което наеме на работа незаконно пребиваващ на територията на Република България чужденец при условия на труд, които съществено се различават от условията на труд на законно наети лица и накърняват човешкото достойнство.

(6) В маловажни случаи по ал. 2 - 4 наказанието е лишаване от свобода до две години или пробация, както и глоба от хиляда до десет хиляди лева.

Чл. 227б. (1) Търговец, който изпадне в неплатежоспособност и в 30-дневен срок от спиране на плащанията не заяви това пред съда, се наказва с лишаване от свобода до три години или с глоба до пет хиляди лева.

(2) С наказанието по ал. 1 се наказват и лицата, които управляват и представляват търговското дружество или кооперация, ако в 30-дневен срок от спиране на плащанията не са поискали от съда да открие производство по несъстоятелност.

(3) С наказанието по ал. 1 се наказва и прокуристът, който не е изпълнил задължението си по чл. 62б, ал. 3 от Търговския закон.

(4) С наказанието по ал. 1 се наказват и лицата, които, като са били длъжни да уведомят Българската народна банка за изпадане на банка в неплатежоспособност, съгласно Закона за кредитните институции, както и лицата, които, като са били длъжни да уведомят Комисията за финансов надзор за изпадане на застраховател или презастраховател в неплатежоспособност, съгласно Кодекса за застраховането, не са извършили това.

Чл. 227в. (1) Търговец, който след откриване на производство по несъстоятелност:

1. скрие, унищожи, повреди или отчужди безвъзмездно пари, вещи, ценни книжа или други ценности, които могат да послужат за удовлетворяване на неговите кредитори;

2. отчужди пари, вещи, ценни книжа или други ценности, които могат да послужат за удовлетворяване на неговите кредитори, когато даденото значително надхвърля полученото и е извършено в противоречие с нормалното водене на стопанската дейност;

3. опрости или скрие свое вземане;

4. признае или поеме по какъвто и да е начин или удовлетвори несъществуващо задължение;

5. вземе заем, като знае, че не може да го издължи;

6. предостави в кредит принадлежащи му стоки, пари, вещи, ценни книжа или други ценности по начин, противоречащ на нормалното водене на стопанската дейност;

7. противозаконно удовлетвори само един или няколко кредитори или ги обезпечи във вреда на останалите кредитори;

8. унищожи, скрие или преправи търговските си книги или документи или ги води в нарушение на закона по начин, който затруднява установяването на активите и пасивите на неговото предприятие или дейност, ако от изброените деяния са настъпили значителни щети, се наказва за умишлен банкрут с лишаване от свобода до три години.

(2) Когато с деяние по ал. 1 са причинени щети в особено големи размери, представляващо особено тежък случай, наказанието е лишаване от свобода от три до петнадесет години. Съдът постановява и лишаване от права по чл. 37, ал. 1, точки 6 и 7.

Чл. 227г. С наказанията по чл. 227в се наказват и лицата, които управляват и представляват търговското дружество или кооперацията, ако извършат или допуснат да се извършат посочените в същия член деяния, като в случаите на ал. 1 съдът може да постанови и глоба до 500 лв., а по ал. 2 - конфискация на част или на цялото имущество на виновния.

Чл. 227д. (1) Търговец, който:

1. не е водил търговските си дела с грижата на добър търговец или е участвал в очевидно рискови сделки, които не влизат в кръга на обикновената му дейност;

2. правил е лични, семейни или други разходи, очевидно неприсъщи и несвързани с дейността и несъобразени с имущественото му състояние;

3. пропуснал е да състави или е съставил неправилен годишен счетоводен отчет и баланс, като е бил длъжен да направи това,

поради което е обявен в несъстоятелност и от това са последвали щети за кредиторите, се наказва за непредпазлив банкрут с лишаване от свобода до две години, като съдът може да постанови и лишаване от права по чл. 37, ал. 1, т. 6 и 7.

(2) С наказанията по ал. 1 се наказва и търговец, който е обявен в несъстоятелност, без да е изпълнил задълженията си по предшестваш о здравителен план.

(3) С наказанията по ал. 1 се наказват и лицата, които управляват и представляват търговското дружество или кооперацията, ако извършат или допуснат да се извършат посочените в същата алинея деяния.

(4) Лицата по ал. 1-3 не се наказват, ако преди постановяване на присъдата от първата инстанция удовлетворят кредиторите си. Тази разпоредба не се прилага повторно.

Чл. 227е. (1) Търговец, който има задължения към друг търговец, за който има открито производство по несъстоятелност, като знае това и не изпълни задължението си в уговорения или обичайния срок, се наказва с лишаване от свобода до една година или с глоба до 200 лв.

(2) Търговец, който с одобрението, знанието или в интерес на свой кредитор укрие изцяло или отчасти задължение към него и с това причини щета на негов кредитор, се наказва с лишаване от свобода до две години и глоба до 300 лв.

(3) Който, като знае, че за търговец има открито производство по несъстоятелност, укрие или унищожи със съгласието му негови вещи, които принадлежат или биха принадлежали към масата на несъстоятелността, се наказва с лишаване от свобода до две години и глоба до 300 лв.

Чл. 228. (1) Който като ръководител или контролен орган нареди или допусне да се произведат недоброкачествени, нестандартни или некомплектни промишлени произведения или произведения, които не отговарят на установените за тях изисквания за качество, тип или белези, се наказва с лишаване от свобода до три години или с пробация.

(2) Който в нарушение на служебните си задължения маркира като стандартна или не маркира стока, която не отговаря на съответните изисквания, когато това е задължително, се наказва с лишаване от свобода до една година или с пробация.

(3) Когато произведенията или стоките по предходните алинеи не са в значителни количества или със значителна стойност, наказанието по ал. 1 е глоба от сто до триста лева, а по ал. 2 - глоба от сто до триста лева, налагани по административен ред.

Чл. 229. Който като приема селскостопански произведения за сметка на изкупвателна или търговска организация, измами доставчика относно качеството или количеството на тия произведения, се наказва с лишаване от свобода до три години или с пробация, както и с обществено порицание.

Чл. 230. (1) Който наруши наредба, издадена против разпространяването или появяването на заразна болест по домашни животни, се наказва с пробация до шест месеца или с глоба от сто до триста лева.

(2) Ако от това е последвала зараза, наказанието е лишаване от свобода до една година или пробация.

(3) Ако заразната болест бъде широко разпространена, наказанието е лишаване от свобода до три години.

(4) Съобразно с различията в предходните алинеи се наказва и този, който наруши наредба, издадена за борба против болести и вредители по растенията.

Чл. 231. (1) Който пуска в продажба промишлени или селскостопански стоки в значителни количества или със значителна стойност, неотговарящи на изискванията, посочени в ал. 1 на чл. 228, без да е обявил изрично тези техни недостатъци, се наказва с лишаване от свобода до две години, с глоба от хиляда до три хиляди лева и с лишаване от право по чл. 37, ал. 1, точка 6.

(2) При маловажни случаи по предходната алинея наказанието е глоба от сто до триста лева, налагана по административен ред.

Чл. 232. (1) Продавач, който измами купувач при тегленето или меренето на стока или който си служи с неверни мерки и теглилки, се наказва с лишаване от свобода до две години или с пробация.

(2) Със същото наказание се наказва:

а) който измами купувач чрез примесване на чужди вещества или влошаване качеството на стоката по друг начин;

б) който измами клиент относно качеството на стоките, материалите или услугите.

(3) Когато с едно или повече деяния по предходните алинеи е причинена вреда до сто лева, наказанието е глоба от сто до триста лева, налагана по административен ред.

(4) Ако деянието по предходната алинея е извършено, след като на лицето е било наложено по същата алинея административно наказание с постановление, влязло в сила, и не е изтекла една година от

извършване на първото нарушение, наказанието е лишаване от свобода до една година или пробация, или глоба от сто до триста лева.

(5) В случаите, когато по предходните алинеи определи наказание лишаване от свобода, съдът може да постанови и лишаване от право по чл. 37, ал. 1, точка б или 7.

Чл. 233. (1) Който без съответни лиценз, регистрация или разрешение изнася, внася, трансферира, транспортира, транзитира, извършва брокерска дейност с оръжия или с изделия или технологии с двойна употреба, както и когато такива дейности са осъществени в нарушение на забрани, ограничения или санкции, наложени от Съвета за сигурност на Организацията на обединените нации, от Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа или от Европейския съюз, указани в акт на Министерския съвет или произтичащи от международен договор, по който Република България е страна, се наказва с лишаване от свобода до шест години и с глоба до двеста хиляди лева.

(2) За особено тежки случаи по ал. 1 наказанието е лишаване от свобода от 3 до 8 години и глоба до петстотин хиляди лева.

(3) В маловажни случаи по ал. 1 наказанието е глоба до двадесет хиляди лева.

(4) Оръжието или изделията, или технологиите с двойна употреба, предмет на престъплението, се отнемат в полза на държавата независимо чия собственост са, а ако липсват или са отчуждени, присъжда се тяхната равностойност, определена съгласно външнотърговския договор.

Чл. 234. (1) Който разпространява или държи акцизни стоки без бандерол, когато такъв се изисква по закон, в немаловажни случаи, се наказва с лишаване от свобода от една до шест години и глоба до 10-кратния размер на пазарната цена на разпространяваните стоки, както и с лишаване от права по чл. 37, ал. 1, т. 7.

(2) Който произвежда или държи с цел разпространение алкохол, алкохолни напитки или тютюневи изделия без надлежно разрешително, в немаловажни случаи, се наказва с лишаване от свобода от една до шест години и глоба от двадесет хиляди до сто хиляди лева, както и с лишаване от права по чл. 37, ал. 1, т. 7.

(3) Наказанието е лишаване от свобода от две до осем години и лишаване от права по чл. 37, ал. 1, т. 7, когато деянието:

1. е извършено повторно;

2. е извършено от две или повече лица, сговорили се предварително;

3. ако предметът на престъплението е в големи размери.

(4) Който в нарушение на установения ред изготвя, държи или укрива предмети, материали или оръдия, както и технически съоръжения, за които знае или предполага, че са предназначени или послужили за изграждане на съоръжения за производство на алкохол, алкохолни напитки или тютюневи изделия по ал. 2, се наказва с лишаване от свобода до три години.

(5) Предметът на престъплението се отнема в полза на държавата.

Чл. 234а. Който извършва външнотърговска дейност без разрешение, което се изисква по закон или по постановление на Министерския съвет или в нарушение на издадено такова разрешение, се наказва с лишаване от свобода до пет години, глоба от пет до десет хиляди лева и лишаване от права по чл. 37, ал. 1, точки б и 7.

Чл. 234б. (1) Който изкупува или извършва търговска дейност с отпадъци от черни или цветни метали без лиценз, който се изисква по нормативен акт, или в негово нарушение, се наказва с лишаване от свобода до пет години и глоба от две хиляди до петдесет хиляди лева, както и с лишаване от право по чл. 37, ал. 1, т. 7.

(2) Отпадъците, предмет на деянието по ал. 1, се отнемат в полза на държавата, а ако липсват или са отчуждени, се присъжда тяхната равностойност.

Чл. 234в. (1) Който сам или чрез друго осъществи неправомерно присъединяване към електропреносна или електроразпределителна мрежа, или към газотранспортна, топлопреносна, водоснабдителна или канализационна система, система за пренос на течни горива, или неправомерно въздействие върху уредите за търговско измерване на електрическа енергия, природен газ, течно гориво, топлинна енергия или вода, или отведена отпадъчна вода, с което създаде условия за непълно отчитане на потребените електрическа енергия, природен газ, течно гориво, топлинна енергия или вода, или на отведена отпадъчна вода, се наказва с лишаване от свобода до пет години и глоба до петнадесет хиляди лева.

(2) Ако деянието по ал. 1 е извършено повторно, наказанието е лишаване от свобода от една до осем години и глоба до двадесет хиляди лева.

Чл. 234г. (1) Който без разрешение, регистрация или лиценз, които се изискват по нормативен акт или акт на Европейския съюз, извършва по занятие обществен превоз на пътници, се наказва с лишаване от свобода от една до три години.

(2) Когато деянието по ал. 1 е извършено от две или повече лица, сговорили се предварително за неговото осъществяване, или чрез използването на неистински или преправен документ или на документ с невярно съдържание, наказанието е лишаване от свобода от две до пет години и глоба от две до десет хиляди лева.

(3) (Обявена за противоконституционна в частта "независимо чия собственост е" с РКС № 12 от 2021 г. - ДВ, бр. 84 от 2021 г.) В случаите по ал. 1 и 2 моторното превозно средство, послужило за извършване на деянието, се отнема в полза на държавата, **независимо чия собственост е**, а когато липсва или е отчуждено, се присъжда неговата равностойност.

Чл. 235. (1) Който без редовно писмено позволително или с редовно позволително, но извън указанияте в него места, срокове, количество и дървета сече, събира, добива, взема или извозва от горския фонд каквито и да било дървета или част от тях, включително отсечени или паднали, се наказва с лишаване от свобода до шест години и с глоба от хиляда до двадесет хиляди лева.

(2) С наказанието по ал. 1 се наказва и този, който укрива, товари, транспортира, разтоварва, съхранява или преработва незаконно добит от друго дървен материал.

(3) За престъпление по ал. 1 и 2 наказанието е лишаване от свобода от една до осем години и глоба от пет хиляди до петнадесет хиляди лева, ако:

1. е извършено от две или повече лица, сговорили се предварително за неговото осъществяване;
2. е извършено в съучастие със служител по горите, който се е възползвал от служебното си положение;
3. е извършено чрез използване на неистински или преправен документ или на документ с невярно съдържание;
4. е извършено повторно;
5. предметът на престъплението е в големи размери.

(4) Когато престъпленията по ал. 1 - 3 са извършени от лице, което действа по поръчение или в изпълнение на решение на организирана престъпна група или представляват опасен рецидив, наказанието е лишаване от свобода от три до десет години и глоба от десет хиляди до сто хиляди лева.

(5) Когато предметът на престъплението е в особено големи размери и случаят е особено тежък, наказанието е лишаване от свобода от пет до петнадесет години и глоба от петдесет хиляди до петстотин хиляди лева.

(6) В маловажни случаи наказанието е лишаване от свобода до една година или пробация, или глоба от сто до триста лева.

(7) Предметът на престъплението се отнема в полза на държавата, а ако липсва или е отчужден, се присъжда неговата равностойност.

Чл. 236. Който унищожи или повреди по какъвто и да е начин горски дървета, младеняк, подраст, горска култура или горски разсадник, се наказва с лишаване от свобода до две години или с пробация, както и с глоба от сто до триста лева, а в особено тежки случаи - с лишаване от свобода до пет години.

Чл. 237. (1) Който убие или улови без надлежно разрешение едър дивеч, се наказва с лишаване от свобода до една година или с глоба от сто до триста лева, както и с лишаване от право по чл. 37, ал. 1, точка 7.

(2) Който, без да притежава ловен билет, убие или улови дребен дивеч, специално указан в Закона за лова, както и онзи, който макар и да притежава ловен билет, убие или улови такъв дивеч в забранено време, в забранено място или със забранени средства, се наказва с пробация до шест месеца или с глоба от сто до триста лева, както и с лишаване от право по чл. 37, ал. 1, точка 7.

(3) Убитият или уловен дивеч се отнема в полза на държавата, а ако липсва или е отчужден, се присъжда неговата равностойност.

Чл. 238. (1) Който лови, улови риба и/или други водни организми чрез използване на взривни, отровни или зашеметяващи вещества, се наказва с лишаване от свобода до една година и глоба от десет хиляди до петнадесет хиляди лева или с пробация.

(2) Който лови, улови риба и/или други водни организми:

1. с технически устройства и съоръжения за улов с електрически ток без валидно разрешително;
2. с риболовни мрежи в обекти, различни от Черно море, река Дунав и обектите, за които лицето има регистрация по чл. 25 от Закона за рибарството и аквакултурите и има влезли в сила две или повече наказателни постановления за административни нарушения по Закона за рибарството и аквакултурите;
3. в забранени места или при маловодие;
4. в непромишлени води през размножителния период на рибата;
5. от видове, забранени за улов,

се наказва с лишаване от свобода до шест месеца и глоба от пет хиляди до десет хиляди лева или с пробация.

(3) За престъпление по ал. 1 и 2 наказанието е лишаване от свобода от една до три години и глоба от петнадесет хиляди до двадесет хиляди лева, когато:

1. е извършено от две или повече лица, сговорили се предварително за неговото осъществяване;
2. е извършено в съучастие със служител на Изпълнителната агенция по рибарство и аквакултури, който се е възползвал от служебното си положение;
3. е извършено повторно;
4. предметът на престъплението е в големи размери.

(4) Уловената риба, другите уловени водни организми, както и уредите и средствата, с които е извършено престъплението, се отнемат в полза на държавата.

Чл. 239. (1) Ръководител на предприятие, фирма, учреждение, организация или друго длъжностно лице, което наруши или допусне да се извърши нарушение на правилата, установени със специален закон за запазване на рибата и другите водни организми и за правилното развитие на риборазвъждането в страната, се наказва с лишаване от свобода до три години или с пробация, както и с глоба от сто до триста лева.

(2) Със същото наказание се наказва всяко лице, което пусне или изхвърли в рибостопанските води замърсени води или вещества, които с количеството или със свойствата си могат да увредят на рибата и другите водни организми.

Чл. 240. (1) Чужд гражданин, който навлезе с плавателен съд в териториалните води на Република България в Черно море и върши стопански риболов без разрешение на съответните гранични власти, ако не подлежи на по-тежко наказание по друг закон, се наказва с лишаване от свобода до три години, независимо от отговорността по Закона за рибарството и аквакултурите.

(2) Ако това е извършено от група чужди граждани, които са въоръжени, наказанието е лишаване от свобода до пет години.

(3) Уловената риба, другите уловени водни организми, както и уредите и средствата, с които е извършено престъплението, се отнемат в полза на държавата.

Чл. 240а. (1) Който извършва добив на подземни богатства без предоставена концесия или когато действието на предоставената концесия за добив е спряно по реда на чл. 68 от Закона за подземните богатства или на основание на сключения договор, се наказва с лишаване от свобода до шест години и с глоба от хиляда до двадесет хиляди лева.

(2) С наказанието по ал. 1 се наказва и онзи, който държи, съхранява, транспортира, преработва или отчуждава незаконно добити подземни богатства.

(3) Наказанието е лишаване от свобода от две до осем години и глоба от пет хиляди до петдесет хиляди лева, когато:

1. предметът на престъплението е в големи размери;
2. деянието е извършено в защитена територия или защитена зона по смисъла на Закона за биологичното разнообразие;
3. за извършването на деянието е използвано техническо средство или пътно превозно средство;
4. деянието е извършено чрез използване на документ с невярно съдържание, неистински или преправен документ;
5. деянието е извършено от две или повече лица, сговорили се предварително;
6. деянието е извършено с участието на длъжностно лице, което се е възползвало от служебното си положение;
7. деянието е извършено от лице, което системно се занимава с такава дейност;
8. деянието е извършено повторно.

(4) Наказанието е лишаване от свобода от три до десет години и глоба от десет хиляди до сто хиляди лева, когато:

1. предметът на престъплението е в особено големи размери и случаят е особено тежък;
2. деянието е извършено от лице, което действа по поръчение или в изпълнение на решение на организирана престъпна група;
3. деянието е извършено при условията на опасен рецидив.

(5) В маловажни случаи по ал. 1 и 2 наказанието е лишаване от свобода до една година или пробация, или глоба от сто до триста лева.

(6) Предметът на престъплението се отнема в полза на държавата, а ако липсва или е отчужден, присъжда се неговата ривностойност.

(7) (Обявена за противоконституционна в частта "и когато не е собственост на дееца" с РКС № 1 от 2023 г. - ДВ, бр. 10 от 2023 г.) Превозното или преносното средство, послужило за превозването или пренасянето

на предмета на престъплението, се отнема в полза на държавата **и когато не е собственост на деца**, освен ако стойността му явно не съответства на тежестта на престъплението.

(8) Който изготвя, придобива, пази или укрива предмети, материали или оръдия, за които знае, че са предназначени или че са послужили за добив на подземни богатства без концесия, се наказва с лишаване от свобода до пет години.

Чл. 242. (1) Който пренесе през границата на страната стоки без знанието и разрешението на митниците, когато това е извършено:

а) от лица, които системно се занимават с такава дейност;

б) (изм. - ДВ, бр. 26 от 2004 г.) чрез използване на документ с невярно съдържание, на чужд, неистински или преправен документ;

в) от длъжностно лице, което е в непосредствена връзка с митническата служба;

г) когато са пренесени силно действащи или отровни вещества, взривни вещества, оръжие или боеприпаси за огнестрелно оръжие, пиротехнически изделия, ядрен материал, ядрени съоръжения или други източници на йонизиращи лъчения или компоненти, или прекурсори за тях, определени със закон или с акт на Министерския съвет

д) стоки и предмети за търговски или производствени цели в големи размери;

е) от две или повече лица, сговорили се предварително;

ж) от лице, което действа по поръчение или в изпълнение на решение на организирана престъпна група;

з) чрез пренасяне на екземпляр от защитен вид от дивата флора или фауна или негова част, или продукт. се наказва за квалифицирана контрабанда с лишаване от свобода от три до десет години и с глоба от двадесет хиляди до сто хиляди лева;

(2) Който без надлежно разрешително пренесе през границата на страната наркотични вещества и/или техни аналози, се наказва за високорискови наркотични вещества с лишаване от свобода от десет до петнадесет години и глоба от сто хиляди до двеста хиляди лева и за рисков наркотични вещества - с лишаване от свобода от три до петнадесет години и глоба от десет хиляди до сто хиляди лева.

(3) Който без надлежно разрешение пренесе през границата на страната прекурсори или съоръжения и материали за производство на наркотични вещества, се наказва с лишаване от свобода от две до десет години и глоба от петдесет хиляди до сто хиляди лева.

(4) Когато предметът на контрабандата по предходните алинеи е в особено големи размери и случаят е особено тежък или когато някое от лицата по буква "е" на ал. 1 е митнически служител, наказанието е: в случаите по ал. 1 - лишаване от свобода от пет до петнадесет години и глоба от петдесет хиляди до двеста хиляди лева, а в случаите по ал. 2 и 3 - лишаване от свобода от петнадесет до двадесет години и глоба от двеста хиляди до триста хиляди лева.

(5) В случаите по ал. 1, букви "а", "г" и "д", както и по ал. 2, 3 и 4, съдът може вместо глоба да наложи конфискация на част или на цялото имущество на виновния.

(6) В маловажни случаи по ал. 1, 2 и 3 наказанието е глоба до хиляда лева, налагана по административен ред.

(7) Предметът на контрабандата се отнема в полза на държавата, независимо чия собственост е, а ако липсва или е отчужден, присъжда се неговата равностойност по съответни държавни цени на дребно.

(8) (Предишна ал. 5, изм. - ДВ, бр. 95 от 1975 г., предишна ал. 7, изм. - бр. 89 от 1986 г., предишна ал. 8, бр. 50 от 1995 г., предишна ал. 7 - ДВ, бр. 21 от 2000 г., обявена за противоконституционна в частта "и когато не е собственост на деца" с РКС № 12 от 2021 г. - ДВ, бр. 84 от 2021 г.) Превозното или преносното средство, послужило за превозването или пренасянето на стоките, предмет на контрабандата, се отнема в полза на държавата **и когато не е собственост на деца** освен ако стойността му явно не съответствува на тежестта на престъплението.

(9) За приготвяне по ал. 2, 3 и 4 наказанието е лишаване от свобода до пет години. В тези случаи се прилага ал. 7.

Чл. 242а. Който пренесе през държавната граница стока с документи за транзитен пренос и в нарушение на установения ред разтоварва стоката на територията на страната, се наказва с лишаване от свобода до шест години и глоба от петдесет хиляди до петстотин хиляди лева. Стоката и превозното средство, послужило за пренасянето и, се отнемат в полза на държавата независимо чия собственост са.

Чл. 243. (1) Който изготви неистински или преправи истински парични знаци с курс в страната или в чужбина, се наказва за подправка на парични знаци с лишаване от свобода от пет до петнадесет години.

(2) Същото наказание се налага и на онзи, който подправи:

1. таксови или пощенски марки и

2. облигации, издадени от държавата, или други държавни ценни книжа.

3. платежни инструменти.

Чл. 244. (1) Който прокара в обращение подправени парични или други знаци или платежни инструменти по чл. 243, ал. 2, приеме, придобие, прехвърли или си служи с такива, като знае, че са подправени, или ги пренесе през границата на страната или ги превозва, се наказва с лишаване от свобода от две до осем години.

(2) Наказанието по ал. 1 се налага и на лице, което държи такива знаци или платежни инструменти по чл. 243, ал. 2 в големи количества.

Чл. 244а. (1) Който в нарушение на установения ред изготвя, приема, придобива, пренася през границата на страната или превозва парични знаци с курс в страната или в чужбина или парични знаци, които все още не са емитирани, но са предназначени за пускане в обращение като законно платежно средство, се наказва с лишаване от свобода от пет до петнадесет години.

(2) Който съзнателно прокара в обращение такива парични знаци, се наказва с лишаване от свобода до осем години.

Чл. 245. Който приеме подправен паричен или друг знак по чл. 243 и след като узнае, че е такъв, съзнателно го прокара в обръщение като истински, се наказва с лишаване от свобода от една до три години и с глоба до хиляда лева.

Чл. 246. (1) Приготовление за извършване на престъпление по чл. 243 или сдружаване с такава цел или за разпространяване на подправени парични или други знаци или платежни инструменти по чл. 243, ал. 2 се наказва с лишаване от свобода до шест години.

(2) Не се наказва онзи съучастник в сдружението, който, преди да е довършена подправката (ако сдружението е образувано с такава цел) или преди да започне разпространяването на подправените знаци (ако сдружението е образувано за това) или преди да довърши изготвянето на средствата по ал. 3, се откаже от деянието и съобщи на властта.

(3) Който изготвя, приема, придобива, пази или укрива, пренесе през границата на страната, прехвърли, превозва, разпространява или предоставя предмети, материали или оръдия, компютърни програми и данни, както и всякакви други средства или елементи за защита на паричните знаци, за които знае, че са предназначени или че са послужили за изготвяне на неистински парични знаци или за подправка на парични или други знаци или платежни инструменти по чл. 243, ал. 2, се наказва с лишаване от свобода до шест години.

Чл. 248. (1) Който знае, че се върши престъпление по чл. 243 и 244, и не съобщи за това на властта, се наказва с пробация или с глоба от сто до триста лева.

(2) Предходната алинея не се прилага спрямо съпруга, низходящите, възходящите, братята и сестрите на дееца и техните съпрузи.

Чл. 248а. (1) Който, за да получи кредит, представи неверни сведения, се наказва с лишаване от свобода до три години и с глоба от хиляда до пет хиляди лева.

(2) Същото наказание се налага и на онзи, който представи неверни сведения или затаи сведения в нарушение на задължение да предостави такива, за да бъдат получени средства от фондове, принадлежащи на Европейския съюз или предоставени от Европейския съюз на българската държава, както и средства, принадлежащи на българската държава, с които се съфинансират проекти, финансирани със средства от тези фондове.

(3) Ако деянието по ал. 1 и 2 е извършено от лице, което управлява или представлява юридическо лице или гражданско дружество, или от търговец, наказанието е лишаване от свобода от една до шест години и глоба от две хиляди до десет хиляди лева.

(4) С наказанието по ал. 3 се наказва и длъжностното лице, разрешило кредита или отпуснало средствата по ал. 2, ако е знаело, че представените сведения са неверни.

(5) Ако в резултат на деянието по ал. 2 са получени средства от фондове, принадлежащи на Европейския съюз или предоставени от Европейския съюз на българската държава, както и средства, принадлежащи на българската държава, с които се съфинансират проекти, финансирани със средства от тези фондове, наказанието е лишаване от свобода от две до осем години.

Чл. 249. (1) Който използва платежен инструмент или данни от платежен инструмент без съгласието на титуляря ако деянието не съставлява по-тежко престъпление, се наказва с лишаване от свобода от две до осем години и с глоба до двойния размер на получената сума.

(2) Който използва платежен инструмент, издаден в Република България или в чужбина, без да има покритие за сумата, за която е използван инструментът, се наказва с лишаване от свобода от една до шест години и с глоба до двойния размер на получената сума.

(3) Който изготвя, монтира или използва техническо средство, за да придобие информация за съдържанието на платежен инструмент, се наказва с лишаване от свобода от една до осем години и с глоба до двойния размер на получената сума.

(4) Същото наказание се налага и на лице, което съхранява или предоставя другиму информацията по ал. 3.

Чл. 250. (1) Който преведе суми извън страната по банков път, използвайки неистински, преправен документ или документ с невярно съдържание, се наказва с лишаване от свобода от една до десет години и с глоба до размера на двойната сума по превода.

Чл. 251. (1) Който не изпълни задължение за деклариране на парични средства, пренасяни през границата на страната, и стойността на предмета на престъпление е в особено големи размери, се наказва с лишаване от свобода до пет години и с глоба в размер на една пета от стойността на предмета на престъплението.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., нова - ДВ, бр. 82 от 2023 г.) Който не изпълни задължение за деклариране на парични средства, пренасяни през границата на страната и не се установи техният законен произход, се наказва с лишаване от свобода от една до шест години, като средствата се отнемат в полза на държавата.

Чл. 252. Който без съответно разрешение извършва по занятие банкови, застрахователни или други финансови сделки, предоставя платежни услуги или издава електронни пари, за които се изисква такава разрешение, се наказва с лишаване от свобода от три до пет години и с конфискация до 1/2 от имуществото на дееца.

(2) Когато с дейността по ал. 1 са причинени другиму значителни вреди или са получени значителни неправомерни доходи, наказанието е лишаване от свобода от пет до десет години и глоба от пет хиляди до десет хиляди лева, като съдът може да постанови и конфискация на част или на цялото имущество на дееца.

(3) Наказанието по ал. 2 се налага и на онзи, който при осъществяване на банковата дейност с разрешение, използва средства придобити в нарушение на установените разпоредби.

Чл. 253. Който извърши финансова операция или сделка с имущество, или прикрива произхода, местонахождението, движението или действителните права върху имущество, за което знае или предполага, че е придобито чрез престъпление или друго общественоопасно деяние, се наказва за изпиране на пари с лишаване от свобода от една до шест години и глоба от три хиляди до пет хиляди лева.

(2) Наказанието по ал. 1 се налага и на този, който придобие, получи, държи, използва, преобразува или спомогне по какъвто и да е начин за преобразуването на имущество, за което знае или предполага към момента на получаването му, че е придобито чрез престъпление или друго общественоопасно деяние.

(3) Наказанието е лишаване от свобода от една до осем години и глоба от пет хиляди до двадесет хиляди лева, когато деянието по ал. 1 и 2 е извършено:

1. от две или повече лица, сговорили се предварително, или от лице, което действа по поръчение или в изпълнение на решение на организирана престъпна група;

2. два или повече пъти;

3. от длъжностно лице в кръга на службата му;

4. чрез откриване или поддържане на сметка във финансова институция под фиктивно име или под името на лице, което не е дало своето съгласие за това;

5. от задължено лице по чл. 4 от Закона за мерките срещу изпирането на пари или негов служител или работник при или по повод изпълнение на задълженията по същия закон.

(4) Наказанието е лишаване от свобода от три до дванадесет години и глоба от двадесет хиляди до двеста хиляди лева, когато деянието по ал. 1 и 2 е извършено със средства или имущество, за които деецът е знаел или е предполагал, че са придобити чрез тежко умишлено престъпление.

(5) Когато средствата или имуществото са в особено големи размери и случаят е особено тежък, наказанието е лишаване от свобода от пет до петнадесет години и глоба от десет хиляди до тридесет хиляди лева, като съдът лишава виновния от права по чл. 37, ал. 1, точки 6 и 7.

(6) Предметът на престъплението или имуществото, в което е трансформиран, се отнема в полза на държавата, а ако липсва или е отчужден, се присъжда неговата равностойност.

(7) Разпоредбите на ал. 1 - 6 се прилагат и когато престъплението, чрез което е придобито имуществото, не попада под наказателната юрисдикция на Република България.

Чл. 253а. (1) Приготовлението за изпиране на пари или сдружаването с такава цел се наказва с лишаване от свобода до две години или с глоба от пет хиляди до десет хиляди лева.

(2) Същото наказание се налага и на онзи, който подбужда друго към изпиране на пари.

(3) Имушеството, предназначено за изпиране на пари, се отнема в полза на държавата, а ако липсва или е отчуждено, се присъжда неговата равностойност.

(4) Не се наказва участник в сдружението по ал. 1, който, преди да е довършено изпирането на пари, преустанови участието си в сдружението и съобщи за него на властта.

Чл. 253б. Длъжностно лице, което наруши или не изпълни разпоредбите на Закона за мерките срещу изпирането на пари или Закона за мерките срещу финансирането на тероризма, ако извършеното не съставлява по-тежко престъпление, се наказва в немаловажни случаи с лишаване от свобода до три години и с глоба от хиляда до три хиляди лева.

Чл. 254а. (1) Длъжностно лице, което в нарушение на бюджетен закон или подзаконов акт по прилагането му се разпорежда с бюджетни средства или със средства с целево предназначение не по предназначението им, се наказва с лишаване от свобода до три години или с пробация, както и лишаване от права по чл. 37, ал. 1, т. 6.

(2) Ако от деянието по ал. 1 са настъпили вредни последици за държавата или общината, наказанието е лишаване от свобода до пет години и лишаване от права по чл. 37, ал. 1, т. 6.

(4) В случаите по ал. 1 деецът не се наказва, ако до приключване на съдебното следствие в първоинстанционния съд противозаконният разпоредителен акт бъде отменен и неправомерно разходваните средства бъдат възстановени изцяло. Тази разпоредба не се прилага повторно.

Чл. 254б. (1) Който използва не по предназначение получени финансови средства от фондове, принадлежащи на Европейския съюз или предоставени от Европейския съюз на българската държава, се наказва с лишаване от свобода от една до шест години.

(2) Ако длъжностно лице разпорежда да бъде извършено деянието по предходната алинея, наказанието е лишаване от свобода от две до осем години, като съдът може да лиши виновния от права по чл. 37, ал. 1, т. 6 и 7.

Чл. 255. (1) Който избегне установяване или плащане на данъчни задължения в големи размери, като:

1. не подаде декларация;

2. потвърди неистина или затаи истина в подадена декларация;

3. не издаде фактура или друг счетоводен документ;

4. унищожи, укрие или не съхрани в законоустановените срокове счетоводни документи или счетоводни регистри;

5. осъществява или допуска осъществяването на счетоводство в нарушение на изискванията на счетоводното законодателство;

6. състави или използва документ с невярно съдържание, неистински или преправен документ при упражняване на стопанска дейност, при водене на счетоводство или при представяне на информация пред органите по приходите или публичните изпълнители;

7. приспадне наследващ се данъчен кредит, се наказва с лишаване от свобода от една до шест години и с глоба до две хиляди лева.

(2) Когато деянието по ал. 1 е извършено с участието на служител от гранична полиция, митническа администрация, Националната агенция за приходите, или регистриран одитор, наказанието е лишаване от свобода от две до шест години и глоба до пет хиляди лева, както и лишаване от права по чл. 37, ал. 1, т. 6 и 7.

(3) Когато данъчните задължения са в особено големи размери, наказанието е лишаване от свобода от три до осем години и конфискация на част или на цялото имущество на виновния.

(4) Ако до приключване на съдебното следствие в първоинстанционния съд необявеното или неплатеното данъчно задължение бъде внесено в бюджета заедно с лихвите, наказанието по ал. 1 и 2 е лишаване от свобода до две години и глоба до петстотин лева, а по ал. 3 - лишаване от свобода до три години и глоба до хиляда лева.

Чл. 255а. (1) Който избегне установяването или плащането на данъчни задължения в големи размери чрез преобразуването на търговско дружество или друго юридическо лице, чрез извършване на сделка с търговско предприятие или чрез извършване на сделка със свързани лица по смисъла на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, се наказва с лишаване от свобода от една до шест години и глоба до десет хиляди лева.

(2) Когато данъчните задължения са в особено големи размери, наказанието е лишаване от свобода от три до осем години и конфискация на част или цялото имущество на виновния.

(3) Ако до приключване на съдебното следствие в първоинстанционния съд необявеното или неплатеното данъчно задължение бъде внесено в бюджета заедно с лихвите, наказанието е лишаване от свобода до три години и глоба до хиляда лева.

Чл. 255б. (1) Който укрие задължителни осигурителни вноски за държавно обществено осигуряване или за здравно осигуряване в големи размери, като:

1. обяви осигурителен доход в по-малък размер от действителния за осигуреното лице;
2. не подаде декларация;
3. потвърди неистина или затаи истина в подадена декларация;
4. състави или използва документ с невярно съдържание, неистински или преправен документ при упражняване на стопанска дейност, при водене на счетоводство или при представяне на информация пред органите по приходите;
5. унищожи или укрие в законоустановените срокове счетоводни документи, счетоводни регистри или ведомости за заплати;

се наказва с лишаване от свобода до пет години и с глоба до две хиляди лева.

(2) Когато деянието по ал. 1 е извършено с участието на орган по приходите или регистриран одитор, наказанието е лишаване от свобода от една до шест години и глоба до пет хиляди лева, както и лишаване от права по чл. 37, ал. 1, т. 6 и 7.

(3) Когато задълженията за задължителни осигурителни вноски за държавно обществено осигуряване или за здравно осигуряване са в особено големи размери, наказанието е лишаване от свобода от две до осем години и конфискация на част или на цялото имущество на виновния.

(4) Ако до приключване на съдебното следствие в първоинстанционния съд задължителните осигурителни вноски за държавно обществено осигуряване или за здравно осигуряване бъдат внесени в бюджета заедно с лихвите, наказанието по ал. 1 и 2 е лишаване от свобода до две години и глоба до петстотин лева, а по ал. 3 - лишаване от свобода до три години и глоба до хиляда лева.

(5) Работникът или служителят, подлежащ на задължително осигуряване, не носи наказателна отговорност по ал. 1 - 4, включително и за подбудителство и помагачество.

Чл. 256. (1) Който чрез използване на документ с невярно съдържание или на неистински или преправен документ получи от държавния бюджет, от бюджета на държавното обществено осигуряване или от бюджета на Националната здравноосигурителна каса неследваща се парична сума в големи размери или даде възможност на друго лице да получи такава сума, се наказва с лишаване от свобода от две до осем години и глоба от хиляда до пет хиляди лева.

(2) Когато деянието по ал. 1 е извършено с участието на лице по чл. 255, ал. 2 или от лице, което действа по поръчение или в изпълнение на решение на организирана престъпна група, или ако получената парична сума е в особено големи размери, наказанието е лишаване от свобода от три до десет години и конфискация на част или на цялото имущество на виновния, както и лишаване от права по чл. 37, ал. 1, т. 6 и 7.

(3) Ако до приключване на съдебното следствие в първоинстанционния съд получената сума бъде внесена в държавния бюджет, в бюджета на държавното обществено осигуряване или в бюджета на Националната здравноосигурителна каса заедно с лихвите, наказанието по ал. 1 е лишаване от свобода до три години и глоба до хиляда лева, а по ал. 2 - лишаване от свобода до пет години и глоба до три хиляди лева.

Чл. 258. Който противозаконно пречи на орган по приходите да изпълни свое законово задължение, се наказва с лишаване от свобода до три години и глоба от хиляда до две хиляди лева.

(2) Ако деянието по ал. 1 е извършено чрез сила или заплашване, наказанието е лишаване от свобода от една до шест години и глоба от две хиляди до пет хиляди лева.

Чл. 259. Който създава юридическо лице с идеална цел или учредява фондация, която не извършва или извършва привидно обявената при регистрацията и дейност и цел, за да получава под нейно прикритие кредити, да бъде освободен от данъци, да получава данъчни облекчения или да получи друга имотна облага, както и да извършва забранена дейност, се наказва с лишаване от свобода до три години, глоба от три хиляди до пет хиляди лева и лишаване от права по чл. 37, ал. 1, точки 6 и 7.

Чл. 260. (1) Лицензиран оценител, който даде невярна оценка или заключение за стойността на оценявано имущество и от това произтече щета в немаловажни случаи, се наказва с лишаване от свобода до три години и лишаване от права по чл. 37, ал. 1, точки 6 и 7.

(2) Регистриран одитор, който завери неверен годишен счетоводен отчет на търговец, като знае това, се наказва с лишаване от свобода до една година и глоба до петстотин лева, както и с лишаване от права по чл. 37, ал. 1, точки 6 и 7.

Чл. 301. (1) Длъжностно лице, което поиска или приеме дар или каквато и да е облага, която не му се следва, или приеме предложение или обещание за дар или облага, за да извърши или да не извърши действие по служба или загдето е извършило или не е извършило такова действие, се наказва за подкуп с лишаване от свобода до шест години и глоба до пет хиляди лева.

(2) Ако длъжностното лице е извършило някое от деянията по ал. 1, за да наруши или загдето е нарушило службата си, когато това нарушение не съставлява престъпление, наказанието е лишаване от свобода до осем години и глоба до десет хиляди лева.

(3) Ако длъжностното лице е извършило някое от деянията по ал. 1, за да извърши или загдето е извършило друго престъпление във връзка със службата, наказанието е лишаване от свобода до десет години и глоба до петнадесет хиляди лева.

(4) В случаите по предходните алинеи съдът постановява и лишаване от право по чл. 37, ал. 1, точки 6 и 7.

(5) Наказанието по ал. 1 се налага и на чуждо длъжностно лице, което поиска или приеме подкуп или приеме предложение или обещание за подкуп.

Чл. 302. За подкуп, извършен:

1. от лице, което заема отговорно служебно положение, включително съдия, съдебен заседател, прокурор или следовател, или от полицейски орган, или от разследващ полицай;

2. чрез изнудване посредством злоупотреба със служебното положение;

3. повторно и

4. в големи размери, наказанието е:

а) в случаите на чл. 301, ал. 1 и 2 - лишаване от свобода от три до десет години, глоба до двадесет хиляди лева и лишаване от права по чл. 37, ал. 1, точки 6 и 7;

б) в случаите на чл. 301, ал. 3 - лишаване от свобода от три до петнадесет години, глоба до двадесет и пет хиляди лева и конфискация до една втора от имуществото на виновния, като съдът постановява и лишаване от право по чл. 37, ал. 1, точки 6 и 7.

Чл. 302а. За подкуп в особено големи размери, представляващ особено тежък случай, наказанието е лишаване от свобода от десет до тридесет години, глоба до тридесет хиляди лева, конфискация на цялото или на част от имуществото на виновния и лишаване от права по чл. 37, ал. 1, точки 6 и 7.

Чл. 304. (1) Който предложи, обещае или даде дар или каквато и да е облага на длъжностно лице, за да извърши или да не извърши действие по служба или загдето е извършило или не е извършило такова действие, се наказва с лишаване от свобода до шест години и глоба до пет хиляди лева.

(2) Ако във връзка с подкупа длъжностното лице е нарушило служебните си задължения, наказанието е лишаване от свобода до осем години и глоба до седем хиляди лева, когато това нарушение не съставлява по-тежко наказуемо престъпление.

(3) Наказанието по ал. 1 се налага и на онзи, който предложи, обещае или даде подкуп на чуждо длъжностно лице.

Чл. 304а. Който предложи, обещае или даде подкуп на длъжностно лице, което заема отговорно служебно положение, включително съдия, съдебен заседател, прокурор или следовател, или на полицейски орган, или на разследващ полицай, се наказва с лишаване от свобода до десет години и глоба до петнадесет хиляди лева.

Чл. 304б. (1) Който поиска или приеме дар или каквато и да е облага, която не му се следва, или приеме предложение или обещание за дар или облага, за да упражни влияние при вземане на решение от длъжностно лице или чуждо длъжностно лице във връзка със службата му, се наказва с лишаване от свобода до шест години или глоба до пет хиляди лева.

(2) Който предложи, обещае или даде дар или каквато и да е неследваща се облага на лице, което твърди, че може да упражни влияние по ал. 1, се наказва с лишаване от свобода до три години или глоба до три хиляди лева.

Чл. 304в. Наказанията по предходните членове се налагат и когато със съгласие на длъжностното лице, чуждото длъжностно лице или лицето, което твърди, че може да упражни влияние, дарът или облагата са предложени, обещани или дадени другиму.

Чл. 305. (1) Наказанията за подкуп по предходните членове се налагат и на арбитър или вещо лице, назначено от съд, учреждение, предприятие или организация, когато те извършат такива деяния във връзка с тяхната дейност, както и на този, който предложи, обещае или даде такъв подкуп.

(2) Наказанията за подкуп по предходните членове се налагат и на защитник или повереник, когато те извършат такива деяния, за да помогнат да се реши в полза на противната страна или във вреда на доверителя наказателно или гражданско дело, както и на този, който предложи, обещае или даде такъв подкуп.

Чл. 305а. Който посредничи да се извърши някое от деянията по предходните членове, ако това не представлява по-тежко престъпление, се наказва с лишаване от свобода до три години и глоба до пет хиляди лева.

Чл. 306. Не се наказва онзи, който е предложил, обещал или дал подкуп, ако е бил изнуден от длъжностното лице, арбитъра или вещото лице да стори това и ако незабавно и доброволно е съобщил на властта.

Чл. 307. Който преднамерено създава обстановка или условия, за да предизвика предлагане, даване или получаване на подкуп с цел да навреди на онзи, който даде или приеме подкупа, се наказва за провокация към подкуп с лишаване от свобода до три години.

Чл. 321. (1) Който образува или ръководи организирана престъпна група, се наказва с лишаване от свобода от три до десет години.

(2) Който участва в такава група, се наказва с лишаване от свобода от една до шест години.

(3) Когато групата е въоръжена или създадена с користна цел или с цел да върши престъпления по чл. 142, чл. 142а, чл. 143а, чл. 243, 244, 253, 280, 337, чл. 339, ал. 1 - 4, чл. 354а, ал. 1 и 2 и чл. 354б, ал. 1 - 4 или в нея участва длъжностно лице, наказанието е:

1. по ал. 1 - лишаване от свобода от пет до петнадесет години;

2. по ал. 2 - лишаване от свобода от три до десет години.

(4) Не се наказва участник в групата, ако доброволно се предаде на органите на властта и разкрие всичко, което му е известно за групата, преди да е извършено от него или от нея престъпление.

(5) Участник в групата, който доброволно се предаде на органите на властта, разкрие всичко, което му е известно за групата и по този начин съществено улесни разкриването и доказването на извършени от нея престъпления, се наказва при условията на чл. 55.

(6) Който се сговори с едно или повече лица да върши в страната или чужбина престъпления, за които е предвидено наказание лишаване от свобода повече от три години и чрез които се цели да се набави имотна облага или да се упражни противозаконно влияние върху дейността на орган на властта или местното самоуправление, се наказва с лишаване от свобода до шест години.

Чл. 321а. (1) Който участва в ръководството на организация или група, която чрез използване сила или внушаване на страх сключва сделки или извлича облаги, се наказва с лишаване от свобода от три до осем години.

(2) Който участва в такава организация или група, се наказва с лишаване от свобода до пет години.

(3) Придобитото от организацията, от групата или от участниците в тях имущество от тази дейност се отнема в полза на държавата, ако лицата, от които е придобито, или техните наследници са неизвестни.

(4) В случаите по предходните алинеи се прилага разпоредбата на чл. 321, ал. 4 и 5.

Чл. 352. (1) Който замърсява или допуска да се замърсят почвата, въздухът, водни течения, басейни, подземни води, териториалните или вътрешните морски води или морски води в зони, определени с международно съглашение, в което участва Република България, и с това ги направи опасни за хора или животни и растения или негодни за използването им за културно-битови, здравни, земеделски и други стопански цели, се наказва с лишаване от свобода от една до пет години и с глоба от пет хиляди до тридесет хиляди лева.

(2) Същото наказание се налага и на длъжностно лице, което е допуснало при проектиране, строителство или експлоатация на отводнителни или напоителни системи да не се вземат необходимите мерки, за да се предотврати опасно замърсяване на вододайните зони за питейно водоснабдяване или покачването нивото на подземните води в населените и курортните места.

(3) Когато с деянията по ал. 1 или 2 са причинени:

1. смърт или тежка телесна повреда на едно или повече лица, наказанието е лишаване от свобода от пет до двадесет години и глоба от десет хиляди до петдесет хиляди лева;

2. немаловажни вреди на околната среда, наказанието е лишаване от свобода от две до осем години и глоба от десет хиляди до петдесет хиляди лева.

(4) Ако деянието по ал. 1 или 2 е извършено по непредпазливост, наказанието е лишаване от свобода до три години и глоба от две хиляди до двадесет хиляди лева.

Чл. 352а. Който замърси или допусне да се замърсят с петролни продукти или деривати териториални или вътрешни морски води или морски води в зони, определени с международно съглашение, в което участва Република България, се наказва с лишаване от свобода от една до шест години и глоба от десет хиляди до петдесет хиляди лева. Когато деянието е извършено от капитан на кораб, съдът постановява и лишаване от право по чл. 37, ал. 1, т. 7.

(2) Наказанието по ал. 1 се налага и на онзи, който замърси или допусне да се замърсят водите по ал. 1 с вредни течни вещества в наливно състояние, определени в международно съглашение, в което участва Република България.

(3) Когато деянието по ал. 1 или 2 е извършено по непредпазливост, наказанието е лишаване от свобода до три години и глоба от две хиляди до петнадесет хиляди лева.

(4) Капитан на кораб или на друго плавателно средство, който не съобщи незабавно в най-близкото пристанище за изхвърлянето във води, посочени в ал. 1, на петролни продукти или деривати, или на други вещества, опасни за хората, животните или растенията, се наказва с глоба до петстотин лева.

(5) Капитан или друго лице от командния състав на кораб, което не изпълни задължение за вписване в корабните документи на операция с вещества, опасни за хората, животните или растенията, или внесе в тях неверни сведения за такива операции, или откаже да представи тези документи на съответните длъжностни лица, се наказва с глоба от сто до триста лева, налагана по административен ред.

Чл. 353. (1) Длъжностно лице, което пусне или нареди да бъде пуснато в експлоатация предприятие или топлоелектрическа централа, преди да бъдат поставени в действие необходимите пречиствателни съоръжения, се наказва с лишаване от свобода до три години и глоба от сто до триста лева.

(2) Същото наказание се налага и на длъжностно лице, което не изпълни задълженията си за изграждане на пречиствателни съоръжения, както и за осигуряване изправността и непрекъснатото правилно действие на такива съоръжения, поради което те не са могли да влязат в действие напълно или частично или са прекратили действието си.

(3) Ако деянието по предходните алинеи е извършено по непредпазливост, наказанието е пробация или глоба от сто до триста лева.

(4) В маловажни случаи наказанието е: по ал. 1 и 2 - глоба от сто до триста лева, а по ал. 3 - глоба от сто до триста лева, налагана по административен ред.

Чл. 353а. Длъжностно лице, което в кръга на служебните си задължения укрие или разгласи невярна информация за състоянието на околната среда и нейните компоненти - въздух, вода, почва, морски пространства - и от това последват немаловажни вреди за околната среда, живота и човешкото здраве, се наказва с лишаване от свобода до пет години и глоба от сто до хиляда лева.

Чл. 353б. (1) Който управлява отпадъци не по установения ред и с това създаде опасност за живота или здравето на друго или за причиняване на немаловажни вреди за околната среда, се наказва с лишаване от свобода от една до пет години и с глоба от пет хиляди до тридесет хиляди лева.

(2) Когато с деянието по ал. 1 е причинена:

1. смърт или тежка телесна повреда на едно или повече лица, наказанието е лишаване от свобода от пет до двадесет години и глоба от десет хиляди до петдесет хиляди лева;

2. немаловажна вреда на околната среда, наказанието е лишаване от свобода от две до осем години и глоба от десет хиляди до петдесет хиляди лева.

(3) Който наруши или не изпълни задълженията си за осигуряване на изправността и правилното функциониране на инсталация или съоръжение за обезвреждане или оползотворяване на отпадъци и с това причини смърт или тежка телесна повреда на едно или повече лица, се наказва с лишаване от свобода от пет до двадесет години и с глоба от десет хиляди до петдесет хиляди лева, а ако е причинена немаловажна вреда на околната среда, наказанието е лишаване от свобода от две до осем години и глоба от десет хиляди до петдесет хиляди лева.

(4) Когато деянията по ал. 1 - 3 са извършени по непредпазливост, наказанието е лишаване от свобода до три години и глоба от две хиляди до петнадесет хиляди лева.

Чл. 353в. (1) Който управлява опасни отпадъци не по установения ред, се наказва с лишаване от свобода до пет години и с глоба от две хиляди до двадесет хиляди лева.

(2) Когато с деянието по ал. 1 се създаде опасност за живота или здравето на друго или за причиняване на немаловажни вреди за околната среда, наказанието е лишаване от свобода от една до шест години и глоба от десет хиляди до тридесет хиляди лева.

(3) Когато с деянието по ал. 1 е причинена смърт или тежка телесна повреда на едно или повече лица, наказанието е лишаване от свобода от десет до двадесет години и глоба от петнадесет хиляди до петдесет

хиляди лева, а ако е причинена немаловажна вреда на околната среда, наказанието е лишаване от свобода от три до десет години и глоба от двадесет хиляди до петдесет хиляди лева.

(4) Длъжностно лице, което наруши или не изпълни задълженията си по управление на опасни отпадъци, се наказва с лишаване от свобода до три години.

(5) Когато деянията по ал. 1 - 3 са извършени по непредпазливост, наказанието е лишаване от свобода до три години и глоба от три хиляди до двадесет хиляди лева.

Чл. 353г. (1) Който в нарушение на установения ред пренася отпадъци през границата на страната, когато извършеното не представлява маловажен случай, се наказва с лишаване от свобода до четири години и с глоба от две хиляди до пет хиляди лева.

(2) Който в нарушение на международни договори, по които Република България е страна, пренася през границата на страната опасни отпадъци, токсични химически вещества, биологически агенти, токсини и радиоактивни вещества, се наказва с лишаване от свобода от една до пет години и с глоба от пет хиляди до двадесет хиляди лева.

(3) Когато деянията по ал. 1 или 2 са извършени по непредпазливост, наказанието е лишаване от свобода до две години или пробация.

Чл. 353д. (1) Който съхранява не по установения ред опасни вещества или смеси и с това създаде опасност за живота или здравето на друго или за причиняване на немаловажни вреди за околната среда, се наказва с лишаване от свобода до четири години и с глоба от две хиляди до пет хиляди лева.

(2) Който не по установения ред пусне или нареди да се пусне в експлоатация предприятие или инсталация, за чието функциониране се използват опасни вещества или смеси, и с това създаде опасност за живота или здравето на друго или за причиняване на немаловажни вреди за околната среда, се наказва с лишаване от свобода от една до пет години и с глоба от пет хиляди до двадесет хиляди лева.

(3) Наказанието по ал. 2 се налага и на онзи, който не по установения ред пусне или нареди да се пусне в експлоатация предприятие или инсталация, чието функциониране може да създаде опасност за живота или здравето на друго или за причиняване на немаловажни вреди на околната среда.

(4) Ако в случаите по ал. 2 и 3 е причинена смърт или тежка телесна повреда на едно или повече лица, наказанието е лишаване от свобода от осем до петнадесет години и глоба от десет хиляди до тридесет хиляди лева, а ако е причинена немаловажна вреда на околната среда, наказанието е лишаване от свобода от две до осем години и глоба от петнадесет хиляди до тридесет хиляди лева.

(5) Когато деянията по ал. 1 - 4 са извършени по непредпазливост, наказанието е лишаване от свобода до две години или пробация.

Чл. 353е. (1) Който в нарушение на установения ред произвежда, употребява, разпространява, внася или изнася през границата на страната вещества, които нарушават озоновия слой, се наказва с лишаване от свобода до четири години и с глоба от хиляда до пет хиляди лева.

(2) Когато деянието по ал. 1 е извършено по непредпазливост, наказанието е лишаване от свобода до една година или пробация.